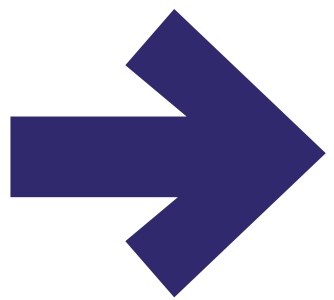

TEACH THE CHANGE!

8 wskazówek dla nauczycieli globalnych

CHANGE

START THE

Start the change! to projekt, którego celem jest zwiększanie świadomości młodych Europejczyków na temat Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG). Wzywa do podjęcia wspólnych działań na rzecz wyeliminowania ubóstwa, ochrony naszej planety oraz zapewnienia pokoju i dobrobytu. Wspólnie z nauczycielami i pracownikami młodzieżowymi opracowaliśmy model, który zwiększa poziom zaangażowania młodzieży w życie swojej społeczności lokalnej, dzięki sieciom partnerskim, w których skład wchodzi szkoły, organizacje pozarządowe oraz jednostki samorządu terytorialnego. "Obywatelskie ścieżki edukacyjne" dla młodzieży w wieku od 15 do 24 lat zachęcają młodzież do odkrywania otoczenia, w którym dorastają, zastanowienia się nad relacjami jakie w nich zachodzą oraz rozpoczęcia aktywnych działań na rzecz zrównoważonej przyszłości.

Odwiedź nas na www.startthechange.eu

Niniejszy przewodnik jest rezultatem pracy 45 nauczycieli i pracowników młodzieżowych z całej Europy, którzy spotkali się na Malcie na przełomie października i listopada 2018 roku. Pod wspólnym szyldem projektu Start The Change! dyskutowali o największych wyzwaniach jakie stoją przed nauczycielami chcącymi realizować w szkołach zajęcia z zakresu edukacji globalnej w kontekście Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) oraz kryzysu migracyjnego.

Podczas spotkania na Malcie nauczyciele wzięli udział w warsztatach, których założeniem była analiza celów i głównych interesariuszy edukacji globalnej oraz wypracowanie praktycznych wskazówek dla nauczycieli chcących przygotowywać angażujące projekty edukacyjne.

Przygotowanie odpowiednich materiałów i prowadzenie zajęć poświęconych trudnym tematom, takich jak np. migracje, to zadanie wymagające, ale niezbędne w kształtowaniu sprawiedliwszego świata. Niestety na ambitnych nauczycieli czeka wiele codziennych wyzwań: ograniczony czas, trudności z dopasowywaniem tematów edukacji globalnej do podstawy programowej czy brak wsparcia ze strony swoich kolegów. Nie jest łatwo przekonać uczniów, aby zechcieli spojrzeć na otaczający ich świat z punktu widzenia praw człowieka czy zrównoważonego

rozwoju, szczególnie w sytuacji braku wsparcia ze strony społeczności szkolnej czy najbliższych.

Naszym celem jest zaoferowanie nauczycielom i pedagogom praktycznych wskazówek jak zwiększać świadomość uczniów na temat wpływu ich codziennych decyzji na przyszłość naszej planety, a w konsekwencji zainspirować ich do zostania agentami pozytywnej zmiany.

Zidentyfikowaliśmy **trzy obszary**, które naszym zdaniem stanowią podstawę "obywatelskiej ścieżki edukacyjnej". Są to: rozwijanie świadomości (zdolności poznawcze), zwiększanie wrażliwości (kompetencje emocjonalne) oraz inicjowanie działań (kompetencje behawioralne). Na ich podstawie oraz na podstawie doświadczeń nauczycieli uczestniczących w warsztatach

- » **Pamiętaj z kim pracujesz!
Podczas zgłębiania
tematów trudnych lub
kontrowersyjnych weź pod
uwagę uczucia uczniów
i przygotuj się na ich
emocjonalne reakcje.**

- » **Zachęcaj uczniów do
wytrwałego wyszukiwania
informacji oraz poznawania
innych punktów widzenia,
aby nie tylko zdobywali
wiedzę, ale także rozumieli
temat, który eksplorują.**

- » **Zachęcaj uczniów do
powodowania pozytywnych
zmian już teraz. Przypominaj
im, że celem uczenia się
jest wykorzystanie zdobytej
wiedzy i umiejętności do
zmieniania świata na lepsze.**

przygotowaliśmy osiem praktycznych wskazówek dla nauczycieli globalnych. Każda z nich podzielona została na trzy etapy: **przygotowanie, realizacja i ewaluacja**, w których zawarte są konkretne porady.

Jeśli zdecydowałeś się wziąć do ręki ten poradnik, prawdopodobnie znane Ci są wymienione wcześniej problemy, ale nie poddajesz się i poszukujesz nowych rozwiązań. Mamy nadzieję, że na kolejnych stronach odnajdziesz inspirację, która pozwoli twoim uczniom się rozwijać, a Tobie pomoże stać się nauczycielem globalnym.

**DZIAŁAJ JAK
FACYLITATOR,
NIE JAK
NAUCZYCIEL**

1

Globalna edukacja obywatelska to coś więcej niż przekazywanie wiedzy swoim studentom. Wiele zagadnień, które obejmuje, jest dynamicznych, płynnych i należy je eksplorować, a nie ich nauczać. Trzeba stwarzać jak najlepsze warunki do tego, aby wszyscy zaangażowani mogli sami dogłębnie zrozumieć problemy lokalne, globalne oraz ich wzajemne zależności. Zamiast ograniczania się do teorii i wyników, celem edukacji powinno być oferowanie możliwości dzielenia się informacjami, pomysłami i punktami widzenia. Twoim zadaniem jest wsparcie tego procesu, a nie po prostu nauczanie treści.

Planowanie

- Stwórz otwarte, integracyjne oraz elastyczne środowisko pracy. Dziel się materiałami, informacjami, metodami i pomysłami ze swoimi uczniami. Pomóż im zidentyfikować potrzeby, oczekiwania i cele projektu za pomocą aktywnych metod i podejścia partycypacyjnego.

Realizacja

- Poproszenie uczniów, aby usiedli lub stanęli z tobą w kręgu, może pomóc w stworzeniu przestrzeni do dyskusji, w której wszyscy będą równi. Złożoność niektórych zagadnień może oznaczać, że w sali nie będzie nikogo, kto bardzo dobrze zna temat i jego odkrywanie może stać się świetną okazją do przyswajania nowej wiedzy.
- Wykorzystaj ćwiczenia jako okazję do uczenia się razem ze swoimi uczniami; słuchaj uważnie ich wypowiedzi, rób notatki i odkrywaj nowe obszary ich zainteresowań.
- Ważne jest, abyście używali odpowiedniego języka, na przykład w pierwszej kolejności definiując kluczowe pojęcia, tj. migrant, uchodźca, osoba ubiegająca się o azyl itp. Używaj języka precyzyjnego, ale prostego i upewnij się, że jest on dostosowany do

poziomu osób biorących udział w procesie uczenia się. Zwróć szczególną uwagę na rodzaj gramatyczny, zwłaszcza jeśli twój język używa rodzaju męskiego w liczbie mnogiej.

- Podczas zajęć rób notatki widoczne dla wszystkich, np. na tablicy czy arkuszach papieru. Podsumowuj dyskusje, podkreślając najważniejsze informacje pokazując wzajemne relacje między nimi. Wspólnie z uczniami wyciągnijcie wnioski.

Ewaluacja

- Stwórz warunki, które pozwolą Ci wspólnie ocenić proces edukacyjny. Zamiast dokonywać oceny, zaprosz uczniów do krytycznej refleksji.
- Weź aktywny udział w ocenie i pomóż młodym ludziom dokładnie przeanalizować swoje dokonania. Działaj jako obserwator, zadawaj pytania i podkreślaj aspekty, które powinni rozważyć.
- Jeden z etapów ewaluacji powinien odbyć się bez debaty. Pozwól każdemu uczniowi wyjaśnić, co według niego było dobre, a co można pozostawić bez komentarza.

**ZAUFAM
MŁODZIEŻY
I SPRAW, ABY
STALI SIĘ
GŁÓWNYMI
BOHATERAMI
SWOJEGO
PROCESU
UCZENIA SIĘ**

2

Globalna edukacja obywatelska w centrum procesu uczenia się stawia uczniów. Ich cechy charakteru, kompetencje, mocne i słabe strony stanowią część tego kim są, jak się uczą i co wnoszą. Ważne jest, aby umożliwić młodym ludziom bycie prawdziwymi twórcami projektu, od zaplanowania aż po jego ocenę tak, aby odzwierciedlał ich doświadczenia w szerszym kontekście.

Planowanie

- Zaczynaj od poznania zainteresowań Twoich uczniów, aby odpowiednio zaplanować przebieg zajęć oraz treści. Pamiętaj, że praca z Celami Zrównoważonego Rozwoju oraz tematem migracji prędzej czy później doprowadzi was do emocjonalnej dyskusji.
- Do okrywania i poznawania nowych obszarów tematycznych, zadawaj dużo pytań otwartych. Bazuj na tych, które zadają sobie Twoi uczniowie i dopasowuj do nich dyskusję, zamiast polegać na ustalonych wcześniej pytaniach.

Realizacja

- Pozwól im wczuć się w problem korzystając z metod, które pomogą im postawić się sytuacji innych i dzięki temu lepiej zrozumieć przeżywane przez nich emocje. Bardzo możliwe, że na pierwszy plan wysuną się negatywne emocje, ale jeśli zadbasz o odpowiedni klimat debaty i atmosferę otwartości, mogą one stanowić nieocenioną wartość dodaną.
- Osobiste doświadczenia uczniów w szkole i poza nią wpływają na ich

postrzeganie problemów w lokalnym środowisku. Stwórz odpowiednią przestrzeń i daj im trochę czasu na podzielenie się z innymi swoimi osobistymi obserwacjami i wiedzą.

- Zarezerwuj trochę czasu na określenie w jaki sposób poszczególne osoby mogą najlepiej włączyć się w zadanie oraz przeanalizuj przyjmowane przez nich role. Dopasuj kluczowe zadania (poszukiwanie informacji w internecie, rozmowa z ekspertem itp.) do odpowiednich osób.

Ewaluacja

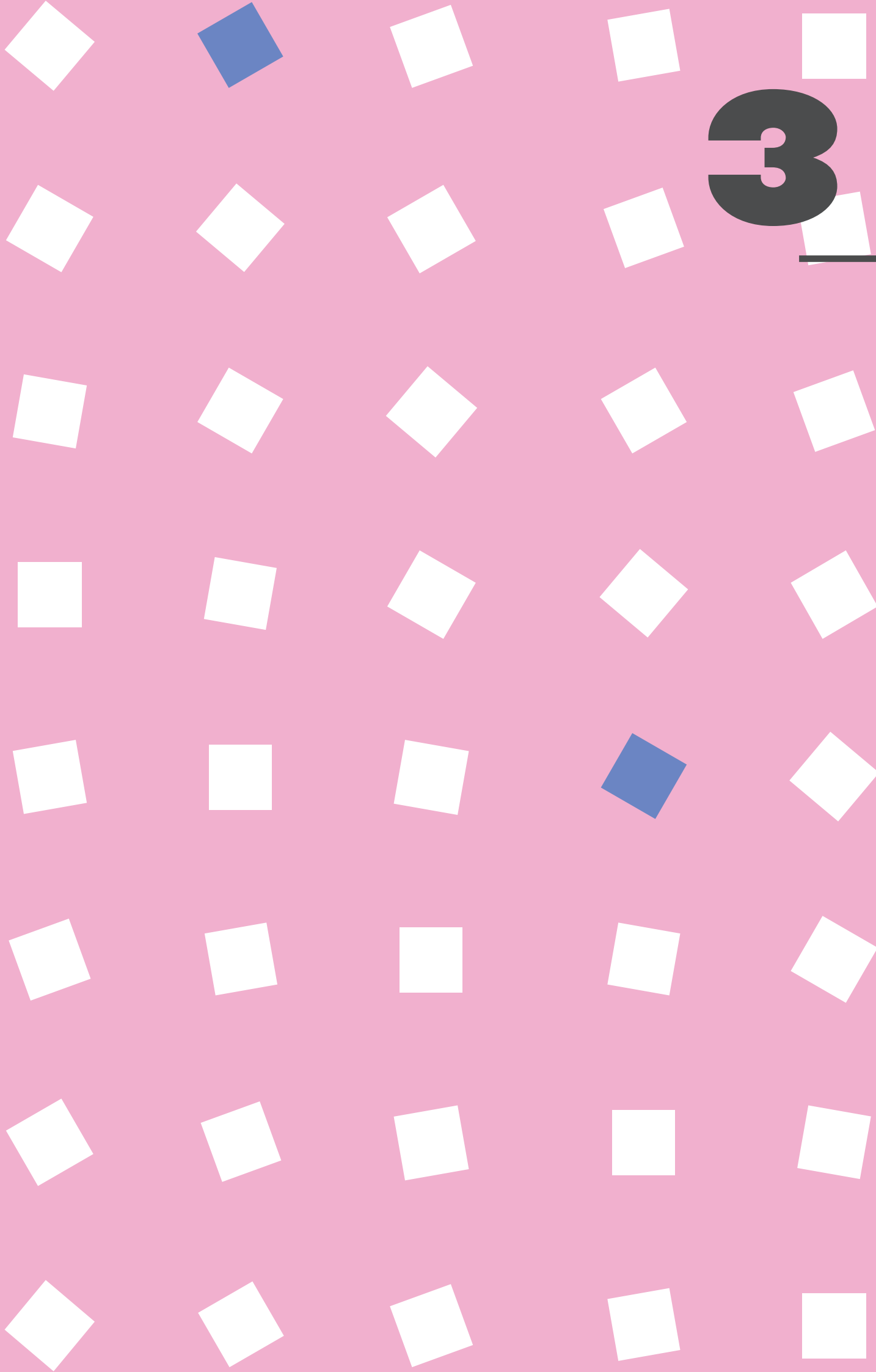
- Wspieranie samooceny u młodych ludzi jest ważne: zapytaj ich nie tylko o to, czego się nauczyli, ale także o to, jak się czuli podczas projektu - jako jednostka, jako członek grupy i jako obywatel.
- Przygotuj się do odwrócenia ról. Poproś uczniów o ich opinię na temat skuteczności projektu, aby móc usprawnić zarządzanie zespołem w przyszłości. Kwestionariusze nie zawsze są odpowiednią formą oceny. Zamiast nich możesz użyć jednej z wielu aktywnych metod, które stymulują kreatywność i pozwalają na poznanie istotnych informacji.

The background is a solid light pink color. Scattered across the top and right sides are several squares of varying sizes and orientations. Most are white, but one square in the middle-right area is a dark blue color, matching the text color. The squares appear to be falling or floating, adding a dynamic feel to the design.

**PAMIĘTAJ,
ŻE EDUKACJA
GLOBALNA
JEST**

WIELOWYMIAROWA

3

Globalna edukacja obywatelska nie jest konkretnym przedmiotem ani metodologią. Nie jest też dodatkiem do zajęć. Jest to podejście, które wzbogaca program nauczania. Pamiętaj, że problemy globalne mają charakter interdyscyplinarny i musisz umieć wskazać ich związek z innymi przedmiotami (nawet tymi mniej oczywistymi). Chodzi o odnajdywanie punktów zaczepienia we własnym obszarze tematycznym.

Planowanie

- ➔ Współpracuj z radą pedagogiczną, aby wypracować pozytywne nastawienie do globalnej edukacji obywatelskiej. Porozmawiaj z dyrekcją i pozostałymi nauczycielami o tym, w jaki sposób zapewnić czas i miejsce na rozwijanie projektów edukacyjnych.
- ➔ Zaczynaj od swojego programu nauczania. Sprawdź, które obszary możesz skorelować z innymi przedmiotami i edukacją globalną.
- ➔ Promuj podejście interdyscyplinarne i edukację globalną. Zachęcaj swoich kolegów do szukania korelacji w ramach ich przedmiotów. Przygotujcie projekt razem, wspólnie identyfikując jego cele, działania i ramy czasowe.

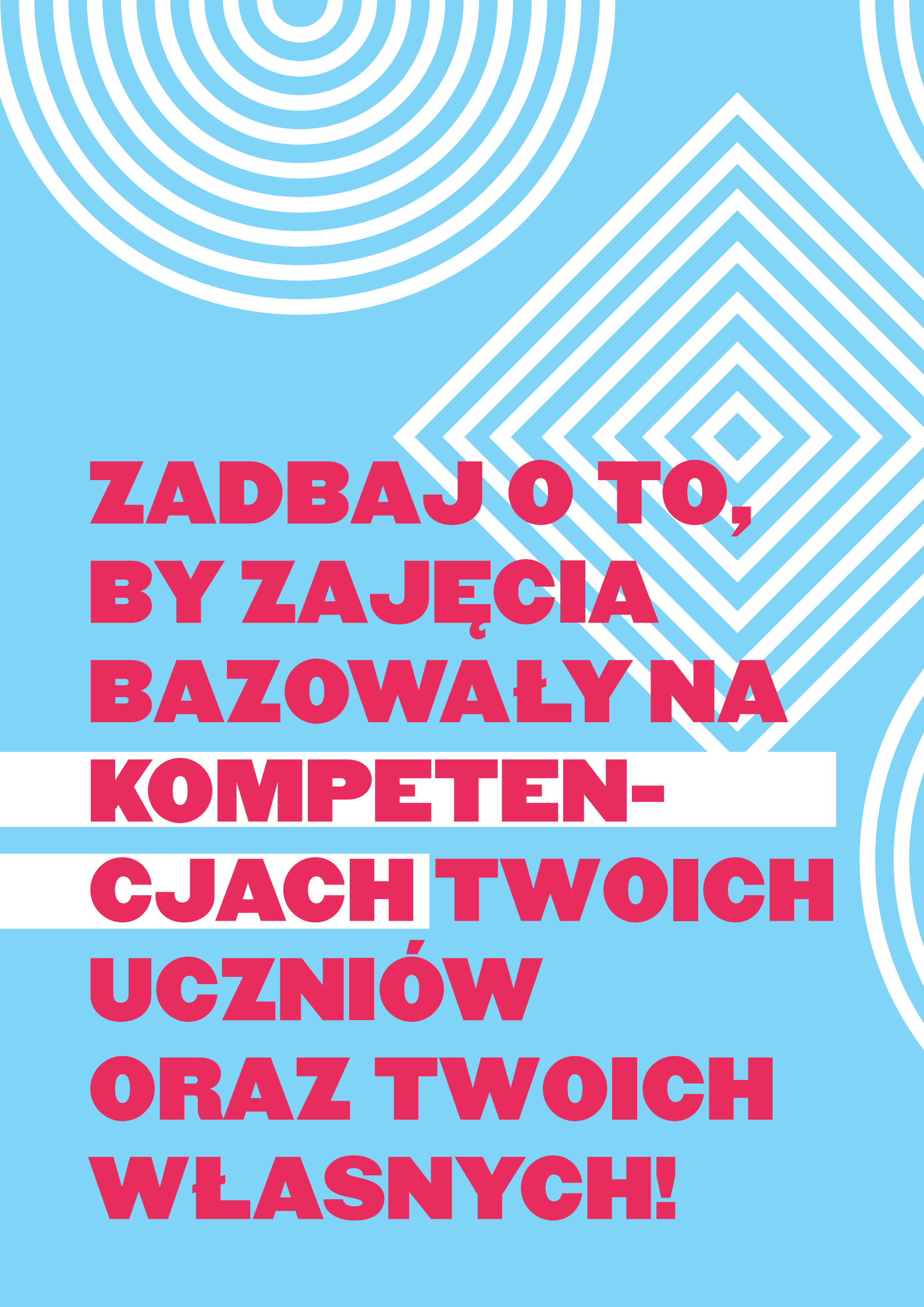
Realizacja

- ➔ Dostosuj zakres materiału do obszarów edukacji globalnej łącząc wymiar globalny z wymiarem lokalnym.
- ➔ Przypatruj się pracy i zaangażowaniu swoich kolegów, aby mieć pełny obraz przebiegu projektu oraz móc dzielić się z nimi informacjami na temat osiągniętych wyników i proponować ewentualne zmiany.

- ➔ Globalna edukacja obywatelska może wzbogacić Twój program nauczania o dobre praktyki i nowe narzędzia do odkrywania perspektywy Globalnego Południa.

Ewaluacja

- ➔ Nie stwarzaj sobie dodatkowej pracy wymyślając zupełnie nowe narzędzia oceny. Wykorzystaj te, których już używasz i dopasuj je do nowego modelu pracy. Możesz na przykład skupić większą niż do tej pory uwagę na umiejętnościach miękkich, którym zwykle nie poświęca się wiele czasu w szkołach.
- ➔ Globalne szkoły potrzebują globalnych nauczycieli. Potrzebujesz narzędzi, które pozwolą Ci monitorować i rozwijać kompetencje związane z edukacją globalną.
- ➔ Zaangażuj się w krajową debatę na rzecz wprowadzenia edukacji globalnej do systemu kształcenia i polityki edukacyjnej twojego kraju. Twój wkład i doświadczenie pozwolą szerszemu gronu nauczycieli poznać zalety edukacji globalnej.

**ZADBAJ O TO,
BY ZAJĘCIA
BAZOWAŁY NA
KOMPETEN-
CJACH TWOICH
UCZNIÓW
ORAZ TWOICH
WŁASNYCH!**

4

Globalna edukacja obywatelska stwarza możliwości połączenia edukacji formalnej z życiem codziennym. Otwiera program nauczania na lokalne i globalne problemy społeczne oraz środowiskowe, oferując narzędzia do ich zrozumienia i znajdowania kreatywnych rozwiązań. Pomaga sprostać wyzwaniom szybko zmieniającego się i współzależnego świata. Jest komplementarna z tradycyjnymi zajęciami, ale pozwala na stosowanie innowacyjnych metod wspierających rozwój osobisty.

Podjęcie oparte na kompetencjach powinno stać się stylem nauczania. Powinniśmy w mniejszym stopniu koncentrować się na przekazywaniu wiedzy, faktów i liczb, a bardziej na zachęcaniu młodych ludzi do poszukiwań, samodzielnego uczenia się i rozwijania poczucia więzi oraz odpowiedzialności. Nauczyciele powinni rozbudzać ciekawość uczniów, stawiać hipotezy, promować współpracę i poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.

Planowanie

- ➔ Pamiętaj, że nie jesteś sam. Zapytaj innych nauczycieli lub metodyków, jak poradzili sobie z niektórymi wyzwaniami czy dylematami etycznymi, przed którymi stają nauczyciele. Bierz udział w warsztatach metodycznych i szkoleniach. Szukaj nowych narzędzi i dziel się nimi ze swoimi kolegami.
- ➔ Nie zapomnij się doksztalić w zakresie treści, które zamierasz eksplorować ze swoimi uczniami!
- ➔ Zadbaj o to, by w centrum procesu uczenia znajdowali się Twoi uczniowie i ich kompetencje, a nie ty. Zapewnij im wiodącą rolę w projekcie, a w ten sposób zwiększysz ich zaangażowanie w działanie.

Realizacja

- ➔ Opieraj swoją pracę na rzeczywistych doświadczeniach uczniów. Pokazuj im, że to im się do czegoś konkretnego przyda w życiu. Jeśli Twoi uczniowie mogą czegoś doświadczyć, to zdobywają nie tylko wiedzę, ale i kompetencje.

- ➔ Krytyczne myślenie to warunek wstępny. Naucz młodych ludzi krytycznego myślenia i promuj kreatywność za pomocą określonych narzędzi, takich jak metoda myślowych kapeluszy, żywa biblioteka itp.
- ➔ Promuj samoorganizację uczniów i ich aktywną działalność obywatelską w instytucjach demokratycznych, takich jak samorząd szkolny. Zaproś uczniów do dyskusji na tematy ważne dla społeczności szkolnej.
- ➔ Promuj sposób myślenia nastawiony na generowanie kreatywnych pomysłów. Stosuj techniki związane z myśleniem projektowym, metodę Walta Disneya; pozwól na swobodną wymianę myśli, wspieraj projekty badawcze uczniów.

Ewaluacja

- ➔ Pomóż uczniom zidentyfikować kompetencje, które zdobyli podczas realizacji swojego projektu. Stosuj strategie, które określają stopień realizacji założonych celów, ale także skłaniają do refleksji nad przebiegiem pracy (np. refleksja i samoocena, opinie rówieśników, portfolio).

 CIO LA 2017/188 144
 APT 101100 - Financed by
 the European Commission

 MADRE CORAJE

CHANGE

START THE

www.startthechange.eu

♀=♂

4 VIDA SUBMARINA

6 AGUA LIMPIA Y SANEAMIENTO

2 ACCIONES Y COOPERACION INTERNACIONAL

INNOVACION E INFRAESTRUCTURA

Alma de Africa

Alma de Africa

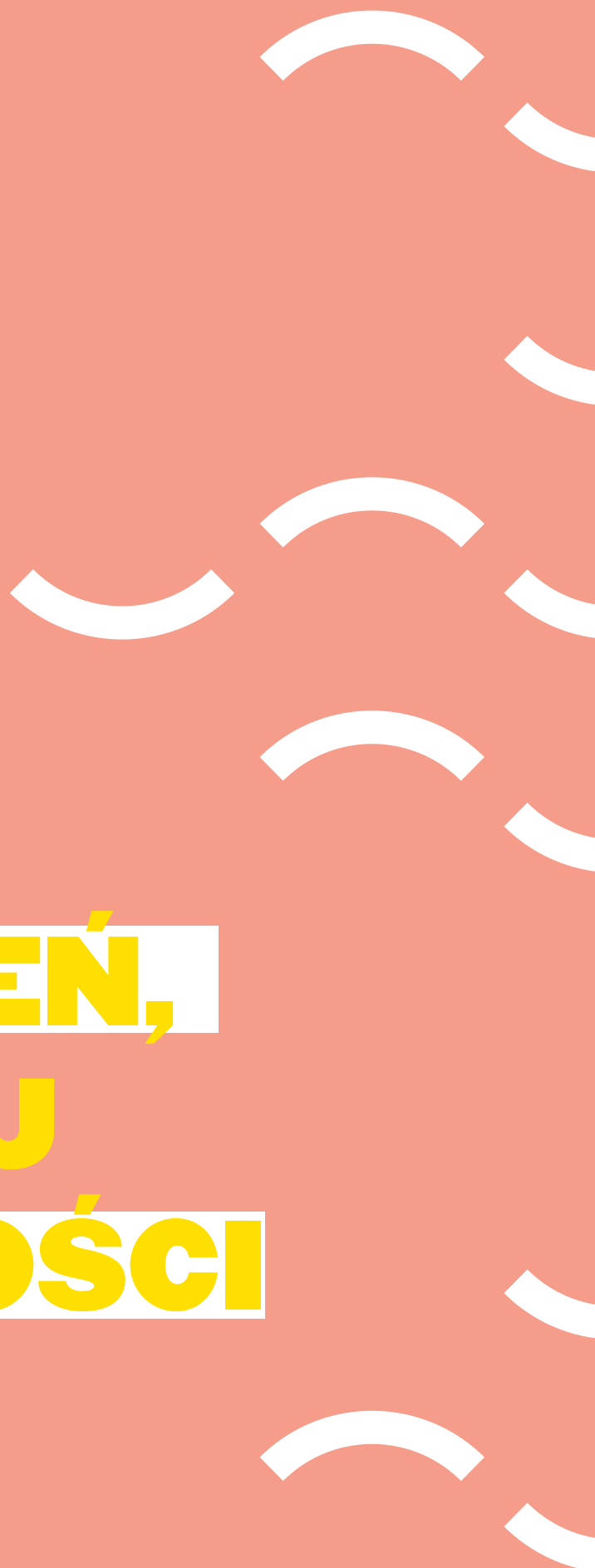

SZUKAJ

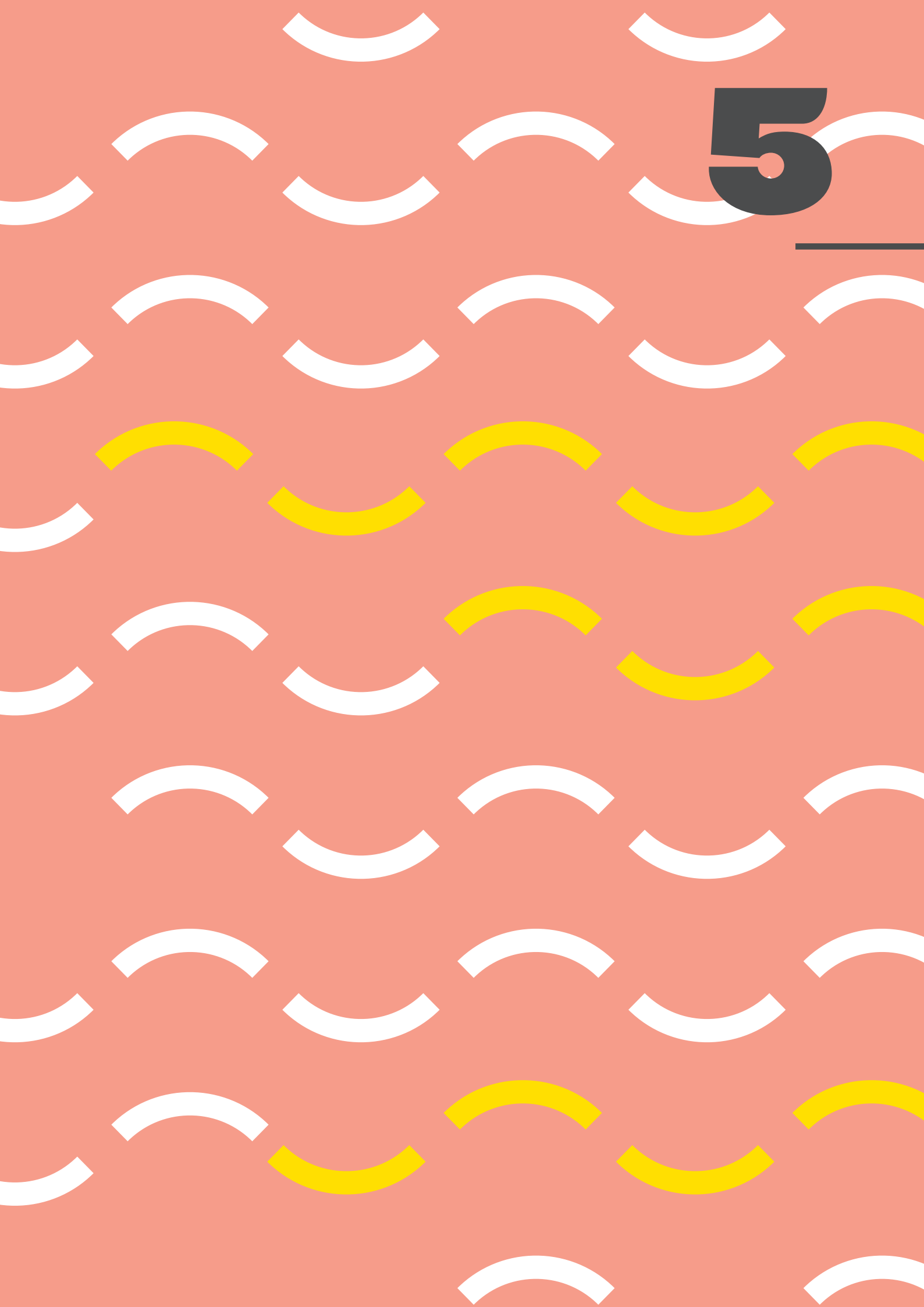
POŁĄCZEŃ,

POKAZUJ

ZALEŻNOŚCI

5

Jednym z kluczowych elementów globalnej edukacji obywatelskiej jest to, że zachęca ona uczestników do odkrywania związków między własnym zachowaniem a problemami globalnymi. Chodzi o to, aby poznać, w jaki sposób jesteśmy powiązani z innymi poprzez to, co robimy każdego dnia. Zajęcia powinny rozwijać poczucie odpowiedzialności, a nie tylko wpajać definicje. Łączenie kropek między naszymi działaniami a ich efektami ma ogromne znaczenie, nawet jeśli ten wpływ nie zawsze jest wyraźny.

Planowanie

- Twórz projekty edukacyjne z wykorzystaniem podejścia mikro-makro: od lokalnego do globalnego, od osobistego do kolektywnego, od emocjonalnego do racjonalnego. Zaplanuj działania, które zachęcą uczniów do dostrzegania problemów z różnych punktów widzenia, zarówno z perspektywy własnej, jak i zbiorowej, zarówno z perspektywy lokalnej, jak i globalnej, z wykorzystaniem inteligencji emocjonalnej i racjonalnej.

Realizacja

- Podczas zajęć zadawaj wiele pytań. Czy Twoi uczniowie dostrzegają związki między swoimi nawykami a globalnym problemem, nad którym pracujecie? W jaki sposób przyczyniamy się (lub nie) do osiągnięcia Celów Zrównoważonego

Rozwoju? Jak możemy sprawić, żeby zbliżyć się do osiągnięcia tych celów na naszym podwórku? Jakie są konsekwencje naszych działań lub naszych lokalnych wyborów dla globalnej społeczności?

- Pokazuj współzależności między zagadnieniami pozornie nie mającymi nic wspólnego. Ucząc jak dostrzegać korelacje, interakcje i powiązania między wiedzą z różnych dziedzin życia, przedmiotów oraz kontekstów, Twoi uczniowie zaczną rozumieć globalne problemy.

Ewaluacja

- Zapytaj swoich uczniów, czy mają wrażenie, że wystarczająco zglębili problem, nad którym pracowali - zarówno od strony racjonalnej jak i emocjonalnej.

The background features a grid of vertical white bars of varying heights and positions, creating a rhythmic pattern against the blue background.

**TWÓRZ
PROJEKTY
EDUKACYJNE
STYMULUJĄCE
POZYTYWNA
ZMIANĘ**

6

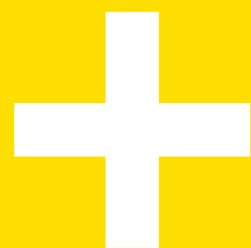
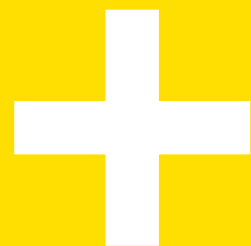
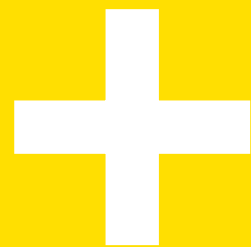
Globalna edukacja obywatelska pomaga uczniom zastanowić się nad decyzjami dotyczącymi życia prywatnego oraz przemyśleć konsekwencje ich wyborów. Proponowanie alternatywnych rozwiązań i wspólne działania mające na celu przekształcanie ich otoczenia mogą rozwinąć ducha „globalnej odpowiedzialności” i poczucia bycia „obywatelami świata”.

Planowanie

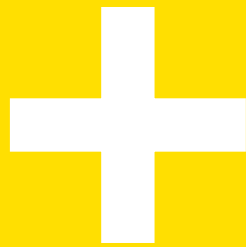
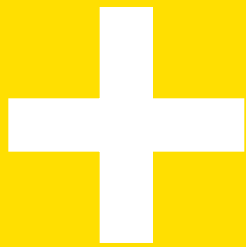
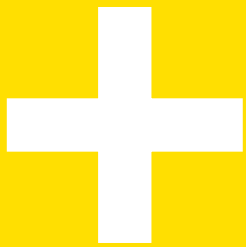
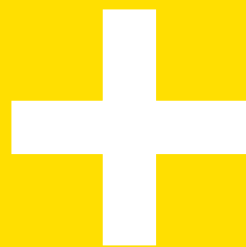
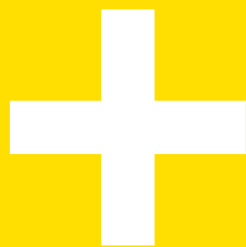
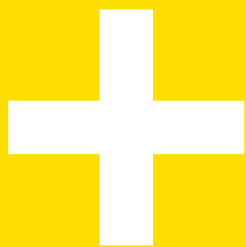
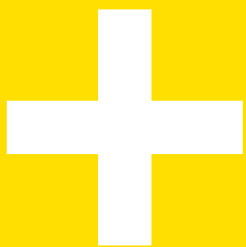
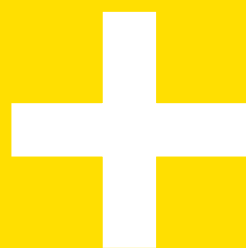
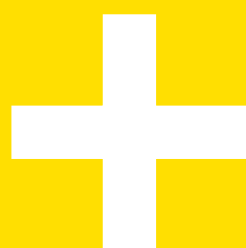
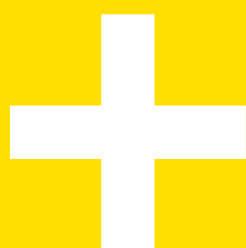
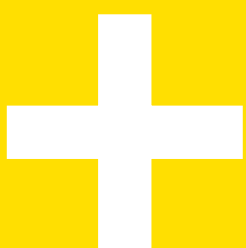
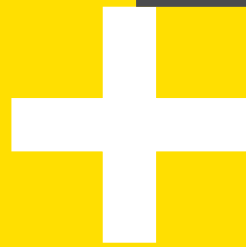
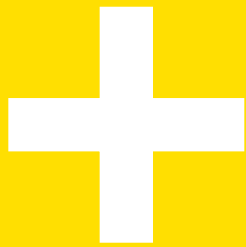
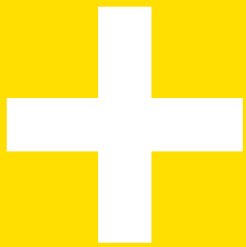
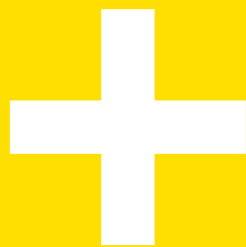
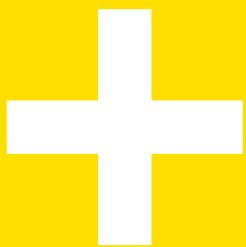
- ➔ Pamiętaj, że głównym celem nauczania jest inspirowanie uczniów, wzbudzanie entuzjazmu do poznawania i dokonywania zmian. Jak powiedział Mahatma Gandhi, „idee są niczym bez podejmowania działania”.
- ➔ Konieczne jest stworzenie optymistycznej atmosfery, która uświadomi uczniom, że zmiana jest możliwa. Pokazuj, że postępy poczynione przez poprzednie pokolenia przyniosły efekt. To pomoże pozytywnie nastawić uczniów do działania.
- ➔ Aby uczniowie przejęli się jakimś problemem, najpierw muszą go dokładnie zrozumieć i mieć świadomość, jaki wpływ ma na ich życie, a przede wszystkim zdawać sobie sprawę z jego złożoności. Korzystając z metod partycypacyjnych opartych na doświadczeniach grupy oraz zachęcających do wspólnej refleksji i krytycznego myślenia, możemy zmieniać ich sposób postępowania.
- ➔ Gdy grupa zidentyfikuje problem, z którym chciałaby się zmierzyć, pomóż im wygenerować jak najwięcej twórczych propozycji jego rozwiązania. Zachęć ich, aby myśleli nieszablonowo i byli innowacyjni w swoim podejściu.
- ➔ Bądź coachem! Motywuj i pomagaj im wizualizować cel ich działań. Przypominaj, że nie jest ważna skala, ale wkład, jaki wnoszą do osiągnięcia pozytywnych zmian.
- ➔ Uprzedź uczniów, że nie są zbawcami świata! Globalna edukacja obywatelska polega na lepszym zrozumieniu doświadczeń innych ludzi i prowadzeniu wspólnych działań z innymi, a nie dla nich ani w ich imieniu.

Ewaluacja

- ➔ Stwórz przestrzeń do przeanalizowania wykonanych działań, osiągniętych rezultatów i odczuć uczestników. Podkreśl słabe i mocne strony projektu. Co poszło dobrze, a co można poprawić? Czego nauczyliśmy się na przyszłość?
- ➔ Zidentyfikowanie tego, co się zmieniło, może zainspirować grupę do kontynuowania pracy, zachęcić ją do opowiedzenia swojej historii, a przede wszystkim, dać powód do świętowania sukcesu!
- ➔ Zaczynaj od ćwiczeń, które odnoszą się do problemów na poziomie klasy, szkoły, społeczności lokalnej.
- ➔ Wybierz problem, który jest bliski uczniom i odpowiedni do ich wieku. Może być związany z jakimiś niezaspokojonymi potrzebami lokalnej społeczności lub może koncentrować się na podnoszeniu świadomości albo zmianie postrzegania pewnych kwestii.

**BARDZIEJ
SKUPIAJ SIĘ
NA PROCESIE
NIŻ NA
WYNIKACH**

Aby wygenerować zmiany w postawach i dać impuls do działania, musisz przyrzeć się procesowi, w którym bierzesz udział wraz ze swoimi uczniami. Nie martw się, jeśli nie osiągniesz oczekiwanych rezultatów. Jeśli postawisz na proces, wyniki będą lepsze, ponieważ pomagasz uczniom rozwinąć ich rozumienie zależności, świadomość, a w konsekwencji ich reakcje emocjonalne i zachowanie. To one stanowią podstawę zmian, którą ty i twoi uczniowie chcielibyście zobaczyć na świecie.

Planowanie

- ➔ Stwórz miejsce do nauki, które będzie bezpieczne, integracyjne oraz zachęcające do uczenia się od innych i z innymi, gdzie każdy czuje się doceniany i ma poczucie przynależności.
- ➔ Układ sali, która wygląda i funkcjonuje inaczej niż standardowa sala lekcyjna (dużo wolnej przestrzeni, krzesła w kole, małe grupy itp.) pomaga zmienić dynamikę grupy i rozładować napięcie. Takie będzie zachęcać do brania aktywnego udziału w zajęciach, swobodnej debaty i wyrażania opinii.
- ➔ Zaplanuj swój projekt tak, aby zawierał działania i metody stymulujące ciekawość i kreatywność.
- ➔ Zastanów się nad kompetencjami, które ma rozwijać Twój projekt. Dobierz odpowiednie treści oraz ćwiczenia, które będą przydatne, i które będzie się dało zastosować w praktyce. Pamiętaj jednak, że to proces uczenia się jest najważniejszy, a nie dywagacje nad znaczeniem pojęć. Nie chodzi tylko o to, aby wiedzieć, czym jest solidarność, ale żeby umieć ją zastosować w praktyce.

Realizacja

- ➔ Naucz się wspólnie podejmować decyzje szanując zdanie innych. Różne punkty widzenia wzbogacają wasz projekt, a nauka radzenia sobie

z nieporozumieniami jest jego ważną częścią. Punktem wyjścia do stworzenia wspólnej wizji powinny być indywidualne potrzeby każdego ucznia.

- ➔ Zbierz informacje o tym, jakie działania, według Twoich uczniów, spowodują oczekiwaną zmianę w odniesieniu do omawianego problemu. Pozwól im zaproponować nowe rozwiązania oraz wskazać od czego należy zacząć.
- ➔ Korzystaj z szerokiej gamy zasobów, dostosowując je do możliwości i cech grupy biorącej udział w projekcie.
- ➔ Każdy kamień milowy oferuje nową szansę. Jeśli uważasz, że udało wam się zrobić jakiś znaczący krok, podziel się tym z innymi. Twoja praca może zainspirować kogoś do podjęcia działania, a tym samym zbliżyć nas do osiągnięcia globalnych celów.

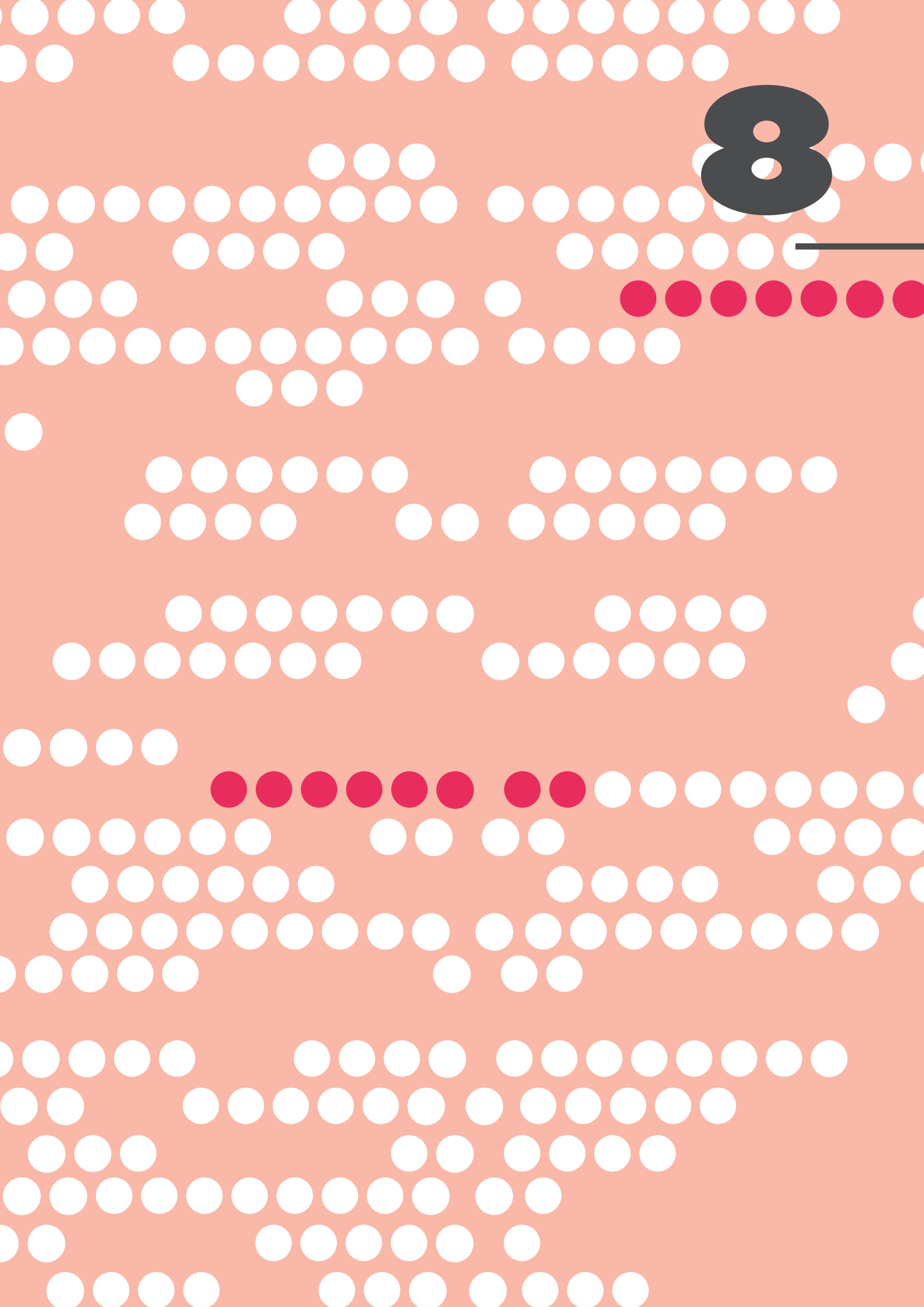
Ewaluacja

- ➔ Nie skupiaj się na wynikach projektu, ale na jego przebiegu. Jakie zmiany zaobserwowałeś w sposobie działania grupy oraz jej członków?
- ➔ Zapewnij czas i miejsce na ewaluację. Sprawdź jak Twój zespół czuje się po zakończeniu projektu.

A decorative graphic consisting of several clusters of white and red dots of varying sizes and arrangements, scattered across a salmon-colored background. The dots are arranged in patterns that resemble a network or a stylized data visualization.

PRACUJ W SIECI

8

Globalna edukacja obywatelska jest przede wszystkim procesem zbiorowym. Ustanowienie podejścia, które tworzy poczucie społeczności lub opiera się na nim, a jednocześnie rozwija sieci wewnętrzne i zewnętrzne, może wnieść do projektu szeroki wachlarz punktów widzenia, wizji i doświadczeń.

Planowanie

- ➔ Stwórz przyjazną atmosferę. Zaproś do udziału kolegów i koleżanki oraz zapytaj w jaki sposób chcieliby się zaangażować. Sprawdź w jaki sposób mogą wam pomóc oraz co wartościowego mogą wnieść do waszego przedsięwzięcia.
- ➔ Znalezienie sojuszników w szkole (inni nauczyciele, dyrekcja, pracownicy administracji, rodzice...) jest również przydatne, gdy napotykasz trudności systemowe. Razem łatwiej będzie wam znaleźć rozwiązania, przestrzeń i czas na realizację swojego projektu.
- ➔ Otwarcie szkoły na współpracę pozwoli zbliżyć świat do twojej szkoły. Sprawdź sam lub zapytaj uczniów i Twoich kolegów, jakie osoby, firmy, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia lub instytucje mogą być zainteresowane współpracą i zaproś ich do wspólnego działania.

Realizacja

- ➔ Wyjście poza mury szkoły jest niezbędne realizując wasze działania. Kiedy tylko to możliwe, spotykajcie się z ludźmi z waszego otoczenia, aby lepiej poznać lokalny wymiar zagadnień, nad którymi pracujecie. Rozmawiajcie z ekspertami, aktywistami i osobami, które młodzież uważa za istotne.
- ➔ Dziel się swoimi umiejętnościami z innymi nauczycielami. Pomagajcie sobie nawzajem w ocenie planowaniu, realizacji i ewaluacji waszych projektów.

- ➔ Jeśli będziecie potrzebować pomocy przy realizacji projektu, skontaktujcie się z rodzicami uczniów lub pracownikami szkoły. Stwórzcie edukacyjną grupę wsparcia uczniów.
- ➔ Nie ustawaj w budowaniu i rozwijaniu sieci partnerskiej. Zachęcaj młodzież, nauczycieli, dyrekcję, rodziców do przekazywania sugestii, pomysłów oraz informacji zwrotnych na temat tego, jak ulepszać wasz projekt. W ten sposób zbudujesz bank pomysłów, zasobów i narzędzi, z których ty, a także cała społeczność szkolna będziecie mogli korzystać w przyszłości.

Ewaluacja

- ➔ Zaangażuj wszystkich uczestników projektu w jego ocenę. Dzięki opiniom różnych osób zdobędziecie wartościową i różnorodną informację zwrotną.
- ➔ O sieci partnerskie trzeba dbać. Podtrzymuj kontakt i relacje, które udało wam się zbudować podczas działań. Zaowocują w przyszłości.
- ➔ Dziel się swoimi osiągnięciami poza szkołą. Pokazuj je na wydarzeniach miejskich, w Internecie i we wszystkich sieciach partnerskich (wewnętrznych i zewnętrznych), które przyczyniły się do ich realizacji.
- ➔ Pamiętaj, że rodzice i rodziny odgrywają kluczową rolę w budowaniu pozytywnych zmian! Poszukaj skutecznych kanałów komunikacji między szkołą a rodzicami, aby angażować ich do działania.

CSO-LA/2017/388-169
Start the Change! jest
współfinansowany
przez Unię Europejską.

Treści zawarte
w niniejszej publikacji
niekoniecznie
odzwierciedlają
oficjalne stanowisko
Unii Europejskiej.
Za treści zamieszczone
w niniejszej publikacji
odpowiada w całości
Progettomondo.mlal.

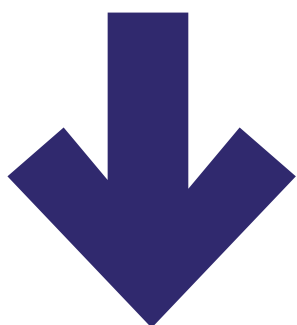
Projekt graficzny:
Bianco Tangerine (www.biancotangerine.it)

Redakcja:

We współpracy z:

Odwiedź nas na www.startthechange.eu

CHANGE

START THE

**EDUKACJA JEST
NAJPOTEŹNIEJSZĄ
BRONIA, KTÓREJ
MOŻESZ UŻYĆ, BY
ZMIENIĆ ŚWIAT.**

Nelson Mandela